

Infosheet: ‘Kinderopvang kan de groei aan, blijkt uit de cijfers’

In 2025 wordt kinderopvang vrijwel gratis voor werkende ouders, en naar verwachting in 2028 zelfs voor alle ouders. Wat betekent dit voor de vraag naar kinderopvang? En kan de kinderopvang de vraag aan?

Als we de verwachte groei van de vraag naar kinderopvang afzetten tegen de jaarlijkse groei die de branche nu al laat zien, blijkt de benodigde aanwas zelfs mee te vallen. Tussen 2022 en 2025 moet de branche 19.000 extra medewerkers aantrekken. Dat is een groei 5,5% per jaar, het groeicijfer van de branche in 2021 was 8,1%. Datzelfde geldt voor de jaren 2025-2030. ([Bron FCB](#))

Geleidelijk groei

Daarbij zal de groeiende vraag geleidelijk plaatsvinden; eerst krijgen in 2025 kinderen van werkende ouders gratis kinderopvang. Pas in 2028 verwachten we de kinderen van niet werkende ouders. En ook zorgt onze Nederlandse cultuur ervoor dat niet alle ouders ineens 5 dagen gaan werken. Op dit moment gaat ongeveer 36% van de nul jarigen naar de kinderopvang, dat percentage zal de eerste jaren niet heel veel veranderen. Daarbij komt dat van de peuters nu al 85% naar de kinderopvang gaat; daar is dus nauwelijks stijging mogelijk.

Grootste stijging bij de Bso

De grootste vraagstijging wordt verwacht bij de Bso omdat nu maar 28% van de schoolgaande kinderen naar de Bso gaat. Kinderopvang en scholen kunnen met een toename van Bso-gebruik een mooi gezamenlijke en geïntegreerd aanbod realiseren voor kinderen. En wordt de Bso een integraal onderdeel van de schooldag. Goed voor kinderen en fijn voor ouders. En het maakt banen voor medewerkers in kinderopvang en onderwijs stukken interessanter!

Groeicapaciteit kinderopvang is groot

Kinderopvang is een ondernemende sector die niet afhankelijk is van steun van de overheid; wij moeten onze broek zelf ophouden. Bij een economische crisis waarin ouders hun baan verliezen, betekent dat krimp voor onze sector. En bij economische vooruitgang kan onze sector heel snel groeien. Dat hebben we in het verleden meermaals laten zien. We zijn zelfs sterker gegroeid dan nu gevraagd wordt voor ‘gratis kinderopvang’, blijkt uit de cijfers. Wij hebben wel voor hetere vuren gestaan.

Voorspelde ingroeipaden zijn realistisch

Uit de cijfers valt af te leiden dat de voorspelde ingroeipaden op basis van de geleverde prestaties van de sector uit het verleden realistisch zijn. Natuurlijk moeten we daarnaast gericht en tijdig actie ondernemen. Ondanks dat de situatie met deze nieuwe ambities echt anders dan in het verleden is, zijn we ervan overtuigd dat het ook nu haalbaar is.

De Cijfers

Medewerkers en banen in de kinderopvang

- Aantal medewerkers in de kinderopvang: 111.000;
- 92% van de medewerkers vindt het werk inhoudelijk leuk;
- Gemiddeld werkt een medewerker 0,66 FTE, ofwel 24 uur;
- Kleine contracten, vooral in de BSO;
- 64% van de vacatures in de kinderopvang is moeilijk vervulbaar;
- De branche kinderopvang groeit jaarlijks met 7-9%;

Wat is de verwachte vraag naar nieuwe medewerkers?

Het [Platform Kinderopvang](#) onderzocht hoe de vraag naar medewerkers zal stijgen bij vrijwel gratis kinderopvang (eigen bijdrage van ouders van 5%).

Opvallend is een interessante ontwikkeling, naast de vergrijzing waar we mee te maken hebben. De komende 10 jaar wordt een geboortegolf verwacht. Werden er in 2020 168.000 baby's geboren, voor 2030 prognosticeert CBS 201.000 baby's. Een groei van 20 procent!

- In 2023 zien we voor de geboortegolf, een dip in de groei van het aantal kinderen (meer uitstroom dan instroom). De vraag naar medewerkers neemt af, maar dat herstelt zich in 2024;
- Vanaf 2024 stijgt de vraag naar medewerkers: in 2025 zijn 130.000 professionals nodig;
- De benodigde personele groei in 2022-2025 is totaal 19.000 medewerkers, ofwel 6.500 medewerkers per jaar;
- Dit is een groei 5,5% per jaar, het groeicijfer van de branche in 2021 was 8,1%;
- Vervolgens stijgt de vraag tussen 2025 en 2030 van 130.000 tot 150.000 medewerkers (ofwel: 4000 mensen per jaar);

Hoe ziet de branche kinderopvang deze groeiende vraag?

Geleidelijke stijging

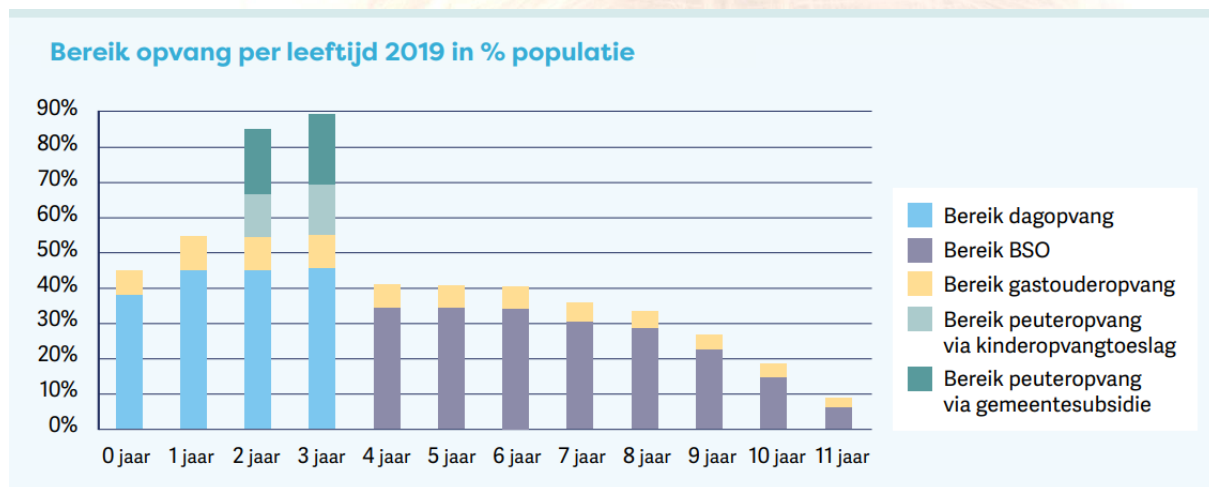
De vraag zal geleidelijk stijgen als gevolg van de gefaseerde aanpak. In 2025 krijgen om te beginnen kinderen van werkende ouders gratis kinderopvang. Pas in 2028 verwachten we de kinderen van niet werkende ouders.

Op dit moment gaat 85% van alle peuters in Nederland al naar (een vorm van) kinderopvang (zie tabel 1). Vanwege dit hoge bereik verwachten we nauwelijks extra peuters vanaf 2025.

Daarnaast zorgt onze Nederlandse cultuur ervoor dat niet alle ouders ineens 5 dagen gaan werken en hun kinderen naar de kinderopvang gaan brengen. Cultuurveranderingen kosten veel tijd. Op dit moment gaat ongeveer 36% van de nul jarigen naar de kinderopvang, dat percentage zal de eerste jaren rond gelijk blijven.

Stijging bij de Bso het hoogst

Gebruik van kinderopvang zal toenemen, er is vooral groei ruimte op de Bso omdat het gebruik daar nu het laagst is (28%).

Tabel 1.: Bereik kinderopvang in 2019

85% van alle peuters in Nederland naar (een vorm van) kinderopvang gaat.

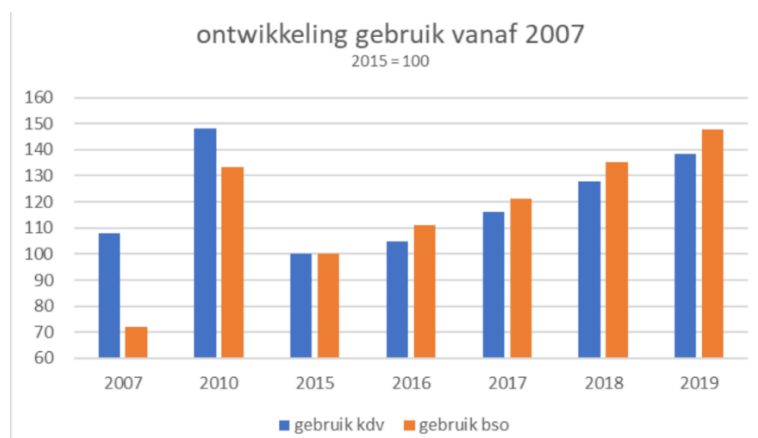
28% van de schoolgaande kinderen gaat naar de Bso.

Er zijn in 2021 1.391.518 basisschoolkinderen, 28% van de kinderen van 4-13 jaar neemt dus deel aan de buitenschoolse opvang. Dat zijn in 2021 394.000 kinderen die naar de Bso gaan. Gemiddeld gaat een kind 1,8 dagen per week naar de Bso, vandaar dat deze kinderen samen 324.300 kindplaatsen in de buitenschoolse opvang bezetten.

Hoe groot is de groeicapaciteit van de branche?

(Zie tabel 2)

- Crisis 2010–2015: daling van gebruik kinderopvang (ouders verloren hun baan);
- 2007-2010: groei 0-4-jarigenopvang is 37% en **Bso 85% (in 3 jaar)**;
- Tussen 2015–2019: groei 0-4-jarigenopvang is 38% en **Bso 48% (in 4 jaar)**;
- Tabel 2 laat zien dat de gehele sector (met name de dagopvang) nog niet op de omvang van voor de crisis zit (2010).
- 2007 en 2019: branche laat zien een substantiële groei op te kunnen vangen.

Tabel 2: gebruik van kinderopvang

Uit bovenstaande cijfers valt af te leiden dat de voorspelde ingroeipaden op basis van de geleverde prestaties van de sector uit het verleden realistisch zijn. En natuurlijk moeten we daarnaast gericht en tijdig actie ondernemen. Ondanks dat de situatie met deze nieuwe ambities echt anders dan in het verleden is, zijn we ervan overtuigd dat het ook nu haalbaar is. Frictieproblemen zullen ze voordoen maar zijn tijdelijk van aard.

Wat kunnen we doen om groei te stimuleren?

De kinderopvangsector aantrekkelijk blijven houden voor nieuwe instroom door:

- Duidelijke profilering, voortzetting (of nieuwe) landelijke wervingscampagne(s);
- Werken aan de cao van de toekomst, passend bij de kinderopvang van de toekomst;
- Stimuleren van jongeren te gaan werken in de kinderopvangsector, ook mannen;
- Inzetten op zij-instroom vanuit sport-, cultuur- en natuureducatie;
- Inzetten op combinatiebanen, samen met het onderwijs;
- Verhogen van de deeltijdfactor d.m.v. 'het potentieel pakken';
- De BBL regeling 33% veranderen.